

چکیده

مقدمه و هدف: انطباق کلیدواژه های مورد جستجوی کاربران با کلیدواژه ها و توصیفگرهای نمایه شده در پایگاه های اطلاعاتی حوزه پزشکی، نقش قابل توجهی در دسترسی به محتوای اطلاعاتی آنها دارد. استفاده از زبان نویسنده در تعیین توصیفگرهای نمایه پایگاه اطلاعاتی معمولاً مشکلاتی را در بازیابی اطلاعات برای کاربران ایجاد می کند. پژوهش حاضر بر آن است تا به مقایسه ی میزان همخوانی کلیدواژه های جستجوی کاربران با کلیدواژه های تعیین شده توسط نویسندگان مقالات در پایگاه های اطلاعاتی سید و مگ ایران را که از مهم ترین پایگاه های اطلاعاتی فارسی می باشند، پرداخته و تأثیر آن را بر بازیابی اطلاعات بسنجد.

مواد و روش ها: پژوهش حاضر به روش توصیفی از نوع مقطعی به صورت سرشماری بر روی ۵۳ نفر دانشجویان دکترای تخصصی و ۸۱ نفر دستیاران تخصصی بالینی انجام گردید و در آن، مقالات لاتین نمایه شده و مشترک در هر دو پایگاه اطلاعاتی سید و مگ ایران به شیوه تصادفی انتخاب و بررسی شد. سپس چکیده این مقالات در اختیار دانشجویان قرار گرفت تا برای هر یک، کلیدواژه(هایی) تعیین کنند. این کلیدواژه ها از نظر تعداد، نظام دستوری، میزان همخوانی و بازیابی اطلاعات در دو پایگاه مذکور بررسی و مقایسه گردید. جمع آوری داده ها با استفاده از یک سیاهه واری و پرسشنامه دموگرافیک و تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آزمون ناپارامتریک من ویتنی یو و آزمون تی با استفاده از نرم افزار SPSS ورژن ۲۲ انجام گردید.

یافته ها: نتایج نشان داد کلیدواژه های نویسندگان از نظر تعداد و نظام دستوری با کلیدواژه های کاربران اختلاف معناداری داشتند. فراوانی کلیدواژه ها در حالت عدم همخوانی بیش از فراوانی کلیدواژه های دارای همخوانی کامل بود. توزیع فراوانی عدم همخوانی در ۲۹/۹ درصد موارد، سه کلیدواژه و در ۳۹/۹ درصد موارد، یک کلیدواژه بود. از این نظر بین کلیدواژه های لاتین و فارسی اختلاف آشکاری دیده نشد. از نظر بازیابی نتایج مرتبط، اختلاف معنی داری بین جست و جوی کلیدواژه ها در حالت همخوانی کامل و عدم همخوانی وجود داشت؛ از این لحاظ بین دو پایگاه اطلاعاتی سید و مگ ایران نیز اختلاف معناداری وجود داشت ($P<0.011$)

نتیجه گیری: با توجه به نتایج پژوهش، مبنی بر وجود ریزش کاذب و بازیابی نتایج نامرتبط در پایگاه های مورد مطالعه و از طرفی اهمیت آن در ترد کاربران حوزه پزشکی، پیشنهاد می شود به منظور کمک به کاربران و جلوگیری از اتلاف وقت و سردرگمی آنها، خط مشی مناسبی برای نمایه سازی تدوین و همچنین امکان استفاده از زبان طبیعی و کنترل شده به طور همزمان در این دو پایگاه ایجاد گردد.

کلیدواژه: بازیابی اطلاعات، انطباق کلیدواژه ها، جست و جوی اطلاعات، ربط، پایگاه اطلاعاتی سید، پایگاه اطلاعاتی مگ ایران، کاربران حوزه ی پزشکی، نویسندگان مقالات پژوهشی



دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد رشته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

عنوان:

بررسی میزان انطباق کلیدواژه های جست و جوی کاربران با کلیدواژه های تعیین شده توسط نویسندگان مقالات حوزه ی پزشکی در پایگاه های اطلاعاتی SID & Magiran و تأثیر آن بر بازیابی اطلاعات

توسط

فهیمة بختیاری

استاد راهنما

خانم دکتر فاطمه معتمدی

اساتید مشاور

خانم دکتر نرگس خانجانی و آقای علی طالبیان

سال تحصیلی: ۹۳- ۱۳۹۴